Всесоюзная библиотека имени
Всесоюзная библиотека имени В. И. Ленина
УЛ. МАРКСА ЭНГЕЛЬСА 14
ВСЕСОЮЗНОЙ БИБЛИОТЕКЕ
ИМ. ЛЕНИНА

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 41 (5715) | 19 лютага 1937 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

УРАДАВАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

18 лютага ў 17 гадзін 30 мінут у Маскве, у сябе на кватэры ў Крэмлі, ад паралічa сэрца раптоўна памёр Народны Камісар Цяжкай Прамысловасці, член Палітбюро Цэнтральнага Камітэта ВКП (большэвікоў) таварыш Грыгорый Канстанцінавіч ОРДЖАНІКІДЗЕ

АД ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА УСЕСАЮЗНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (большэвікоў)

Цэнтральны Камітэт ВКП (большэвікоў) з глыбокім жалем паведамляе партыю, рабочы клас і ўсіх працоўных Саюза ССР і працоўных усяго свету, што 18 лютага ў 5 гадзін 30 мінут вечара ў Маскве раптоўна памёр буйнейшы дзеяч нашай партыі, бясстрашны большэвік-ленінец, выдатны кіраўнік гаспадарчага будаўніцтва нашай краіны — член Палітбюро ЦК ВКП(б), Народны Камісар Цяжкай Прамысловасці СССР таварыш ГРЫГОРЫЙ КАНСТАНЦІНАВІЧ ОРДЖАНІКІДЗЕ.

Смерць таварыша ОРДЖАНІКІДЗЕ, дарагога для ўсёй партыі, рабочага класа СССР, працоўных усяго свету, бездакорна чыстага і стойкага партыйца, большэвіка, аддаўшага сваё слаўнае, гераічнае жыццё справе рабочага класа, справе комунізма, з'яўляецца найцяжэйшай стратай для ўсёй партыі і Совецкага Саюза.

Вобраз таварыша ОРДЖАНІКІДЗЕ, яго беззаветная барацьба за пролетарскую рэволюцыю, за будаўніцтва соцыялізма ў нашай краіне натхніць усіх працоўных, усіх партыйцаў, усіх палітработнікаў гаспадарчага фронта на далейшую барацьбу за перамогу соцыялізма, за новыя заваяванні совецкай прамысловасці, за новы ўздым усёй нашай соцыялістычнай народнай гаспадаркі.

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ УСЕСАЮЗНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (БОЛЬШЭВІКОЎ).

ПАМЯЦІ таварыша ОРДЖАНІКІДЗЕ

Наша партыя панесла цяжкую страту: 18 лютага ад паралічу сэрца раптоўна памёр таварыш Грыгорый Канстанцінавіч ОРДЖАНІКІДЗЕ.

Смерць вырвала з нашых радоў выдатнага кіраўніка, нястомнага барацьбіта за справу партыі, баявога кіраўніка і арганізатара бліскучых перамог соцыялістычнай індустрыі, нашага блізкага і любімага таварыша і друга.

Усё сваё светлае жыццё таварыш Орджанікідзе без астатку аддаў справе рабочага класа, справе вызвалення чалавецтва, справе комунізма. Яшчэ ў юныя гады таварыш Орджанікідзе стаў пад вялікі сцяг Леніна і з таго часу да канца сваіх дзён высока і адданна нёс гэты сцяг у руках, змагаючыся на самых перадавых пазіцыях.

Яго жыццё было неразрыўна звязана з рэволюцыйнай барацьбой рабочых і сялян супроць царскага самаўладзяржаўя і буржуазна-памешчыцкага гнёту, з барацьбой за перамогу Вялікай пролетарскай рэволюцыі ў СССР, з арганізацыяй разгрому белагвардзейскіх армій і замежных інтэрвентаў, з пераможным будаўніцтвам соцыялізма. І ўсюды, дзе працаваў таварыш Орджанікідзе, яго рэволюцыйная дзейнасць прыносіла з сабой перамогу.

Тав. Орджанікідзе прадстаўляў узор большэвіка, не ведаўшага страху і хістанняў у дасягненні вялікіх мэтаў, пастаўленых партыяй. Палкая энергія, настойлівасць і прамата, таленты выдатнага арганізатара і кіраўніка спалучаліся ў ім з вялікай чуласцю, сардэчнасцю і таварыскай прастатой у адносінах да людзей, асабліва ведаўшым тав. Серго, і імя яго вызначаецца сярод лепшых большэвік-ленінцаў.

Апошнія 7 год тав. Орджанікідзе стаяў на чале цяжкай прамысловасці СССР. З яго імем звязаны найвялікшыя перамогі соцыялістычнай экономікі. З яго дапамогай партыя вырашыла найцяжэйшую задачу пабудовы ў нашай краіне магутнай перадавой цяжкай індустрыі, пераўзброіўшай сельскую гаспадарку, транспарт і абарону. На чале шматмільённай арміі работнікаў цяжкай індустрыі тав. Орджанікідзе браў прыступам адну за другой найцяжэйшыя крэпасці на фронце барацьбы за пабудову і авалоданне новай тэхнікай. Ён любоўна вырошчваў кадры таленавітых дзеячаў цяжкай індустрыі, згуртаваных вакол большэвіцкай партыі.

І вось цяпер цябе, дарагі таварыш Серго, няма з намі. Цяжкая гэтая страта незгладзімая. Як з болем будуць перажываць усе працоўныя нашай краіны. Мы страцілі цябе ў момант, калі наша краіна дасягнула трыумфа соцыялізма. У гэтых перамогах, заваяваных намі шляхам вялікай барацьбы,—вялікая доля тваёй працы, тваёй энергіі, тваёй бязмежнай адданасці комунізму.

Бывай, дарагі друг і таварыш Серго!

І. СТАЛІН	М. КАЛІНІН
В. МОЛАТАЎ	А. ЖДАНАЎ
Л. КАГАНОВІЧ	П. ПОСТЫШАЎ
К. ВАРАШЫЛАЎ	А. АНДРЭЕЎ
В. ЧУБАР	М. ЕЖОЎ
А. МІКАЯН	І. АКУЛАЎ
С. КАСІОР	В. МЕЖЛАУК
Г. ПЕТРОЎСКІ	Н. АНЦІПАЎ
Р. ЭЙХЕ	М. ШКІРЯТАЎ
Я. РУДЗУТАК	Я. ЯКАЎЛЕЎ

АД СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ СССР

Совет Народных Камісараў Саюза ССР з глыбокім жалем паведамляе рабочых, сялян і ўсіх працоўных Саюза ССР аб смерці аднаго з вялікіх кіраўнікоў нашай партыі і совецкай улады, арганізатара соцыялістычнай прамысловасці, беззаветнага барацьбіта за справу комунізма, члена Палітбюро ЦК ВКП(б) — Народнага Камісара Цяжкай Прамысловасці

ГРЫГОРЫЯ КАНСТАНЦІНАВІЧА ОРДЖАНІКІДЗЕ,
паследаваўшай 18 лютага.

Совет Народных Камісараў, разам з усімі працоўнымі краіны, смуткуючы аб цяжкай страце непахіснага і палкага большэвіка, арганізатара совецкай соцыялістычнай прамысловасці таварыша ОРДЖАНІКІДЗЕ, выказвае цвёрдую ўпэўненасць у тым, што яго слаўнае жыццё рэволюцыянэра, змагара і арганізатара будзе служыць прыкладам для ўсіх працоўных нашай краіны і для ўсіх рэволюцыйных барацьбітоў за справу комунізма.

СОВЕТ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР.

АД ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік з глыбокім жалем паведамляе рабочых, калгаснікаў і ўсіх працоўных Саюза ССР аб смерці палкага большэвіка, буйнейшага арганізатара соцыялістычнай гаспадаркі Саюза, таленавітага кіраўніка соцыялістычнай прамысловасці, члена ЦВК СССР, Народнага Камісара Цяжкай Прамысловасці

ГРЫГОРЫЯ КАНСТАНЦІНАВІЧА ОРДЖАНІКІДЗЕ,
паследаваўшай 18 лютага.

АД ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (большэвікоў) БЕЛАРУСІ

ЦК КП(б)Б з глыбокім жалем паведамляе членаў КП(б)Б, рабочых, калгаснікаў і ўсіх працоўных Беларусі аб вялікім горы, якое пасцігла нашу партыю. 18 лютага ў 5 гадзін 30 мінут вечара памёр член Палітбюро ЦК ВКП(б) — Народны Камісар Цяжкай Прамысловасці

таварыш **ГРЫГОРЫЙ КАНСТАНЦІНАВІЧ ОРДЖАНІКІДЗЕ.**

Смерць тав. Орджанікідзе з'яўляецца найцяжэйшай стратай для ўсёй партыі і Совецкага Саюза.

Памёр адзін з лепшых кіраўнікоў і будаўнікоў нашай комуністычнай партыі большэвікоў, бясстрашны, гераічны баец за ленінскую партыю, за яе адзінства, стары большэвік з ленінска-сталінскай гвардыі, таленавіты кіраўнік працоўных мас, арганізатар бліскучых перамог соцыялістычнай індустрыі.

ЦК Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі, рабочыя, калгаснікі і ўсе працоўныя Беларусі адчуваюць найвялікшае гора ад гэтай страты нашай партыі, нашай краіны.

Серго Орджанікідзе згарэў на рабоце, аддаўшы ўсе свае сілы, нястомную энергію, энтузіязм — справе комунізма. Ён заўсёды быў у першых радах байцоў за соцыялізм, і на франтах баявых і на фронце будаўніцтва соцыялізма ён заўсёды быў з Леніным і з таварышам Сталіным.

Беларускі народ у песнях і вершах васпеў геройскія подвігі тав. Орджанікідзе, зробленыя ім у барацьбе за вызваленне Беларусі ад белапольскай панскай акупацыі.

Бясстрашны, палкі баец нашай партыі тав. Орджанікідзе, будучы ў Рэўваенсовеце XVI Арміі ў 1919 годзе, сам з маленькай групай чырвонаармейцаў хадзіў у разведку ў тыл белапалякаў і гэтым забяспечыў узяцце г. Барысава, атрымаўшага назву беларускага Перакопа.

Беларускі народ, як і ўсе народы Саюза, будзе заўсёды памятаць тав. Орджанікідзе — бездакорна чыстага і стойкага партыйца, большэвіка, аддаўшага сваё слаўнае гераічнае жыццё справе рабочага класа, справе комунізма.

Памяць аб гераічным жыцці і барацьбе любімага Серго натхняе нашу партыю, рабочы клас, калгаснікаў і ўсіх працоўных на далейшыя перамогі комунізма, пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна.

ЦК КП(б)Б.

АД НАРОДНАГА КАМІСАРЫЯТА АБАРОНЫ САЮЗА ССР

Народны камісарыят абароны Саюза ССР з найглыбейшым жалем паведамляе чырвонаармейцаў, камандзіраў і палітработнікаў Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі аб смерці Народнага Камісара Цяжкай Прамысловасці, члена Палітбюро ЦК ВКП(б), старэйшага большэвіка, актыўнейшага арганізатара перамог Чырвонай Арміі на франтах грамадзянскай вайны — былога члена Рэволюцыйнага Ваеннага Совета Саюза ССР, былога члена рэўваенсоветаў 11-й, 14-й, 16-й чырвоных армій і каўказскага ваеннага фронта таварыша

ГРЫГОРЫЯ КАНСТАНЦІНАВІЧА ОРДЖАНІКІДЗЕ.

Чырвоная Армія назаўсёды захавае памяць аб таварышу **Орджанікідзе,** гераічным сваім байцу, непахісным большэвіку-ленінцу, любімым усёй нашай краінай. Жыццё яго, цалкам прысвечанае барацьбе супроць ворагаў пролетарскай рэволюцыі, за перамогу соцыялізма, будзе заўсёды служыць прыкладам для ўсіх байцоў Чырвонай Арміі, натхняючы іх на далейшую работу за ўмацаванне абароны совецкай краіны.

НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ АБАРОНЫ САЮЗА ССР.

Ад камісіі па арганізацыі пахавання члена Палітбюро ЦК ВКП(б), члена ЦВК Саюза ССР, Народнага Камісара Цяжкай Прамысловасці тав. Г. К. ОРДЖАНІКІДЗЕ

Труна з целам тав. **Орджанікідзе Г. К.** 19 лютага ўстанаўліваецца ў Калоннай зале Дома Саюзаў.

Для развітання з нябожчыкам тав. **Орджанікідзе Г. К.** адкрыт вольны доступ у Калонную залу з 12 гадзін 19 лютага.

Аб часе крэмацыі і аб пахаванні будзе паведамлена дадаткова.

ОРДЖАНІКІДЗЕ Грыгорый Канстанцінавіч

Памёр Серго Орджанікідзе.

Перастала біцца палкае сэрца старога большэвіка з ленінскай гвардыі, нястомнага барацьбіта за большэвіцкае адзінства партыі, выдатнага кіраўніка мас, віднейшага арганізатара бліскучых перамог соцыялістычнай індустрыі.

Серго! З якой любоўю вымаўлялі працоўныя гэта слова, называючы ім сталінскага наркома цяжкай прамысловасці, чалавека нястомнай энергіі, які ўмеў падтрымліваць творчую ініцыятыву мас, цвёрдага і прамога.

Серго! Гэта слаўнае імя падбадзёрвала падпольшчыкаў, усіх барацьбітоў за справу партыі, усіх, каму дарагі былі інтарэсы рабочага класа, усіх, хто за рабочую справу ішоў у турму, на катаргу.

З юных гадоў тав. Орджанікідзе змагаецца ў радах ленінскай партыі. Воля да перамогі ніколі не пакідала яго. Нястомна збіраў ён сілы рабочых і сялян для барацьбы за соцыялізм. Усё яго жыццё, уся яго дзейнасць — прыклад пролетарскага рэволюцыянера. Ён не ведаў другога жыцця, апрача жыцця інтарэсамі партыі. Ён не ведаў іншага жыцця, апрача жыцця дзеля справы працоўных, дзеля справы соцыялізма.

Усё сваё жыццё тав. Грыгорый Канстанцінавіч Орджанікідзе працаваў і змагаўся поплеч з вялікім Сталіным. Страта таварыша Орджанікідзе ўдвая цягасная: смерць вырвала з нашых радоў таленавіцейшага барацьбіта і асабістага друга нашага правадыра, роднага бацькі і настаўніка мудрага Сталіна.

Дзе-б ні быў тав. Серго, куды-б яго ні закідваў лёс і злая воля жандараў, на які-б адказны пост ні ставіла яго партыя, тав. Орджанікідзе заўсёды быў цесна звязан з шырокімі масамі. Асабістым прыкладам натхняў ён масы на дзеянне і ў змрочныя гады самадзяржаўя, і ў гераічныя гады грамадзянскай вайны, і ў гады аднаўлення народнай гаспадаркі, яе рэканструкцыі і разгорнутага соцыялістычнага наступлення. Ён запальваў, заклікаў да барацьбы, ніколі не супакойваючыся, ніколі не захапляючыся поспехамі. Вера ў масы, рэволюцыйны аптымізм і найвялікшая пільнасць пранізвалі ўсё яркае, выдатнае жыццё таленавітага палкаводца пролетарскай рэволюцыі таварыша Орджанікідзе.

Але, што-б ён ні рабіў, на якім-бы ўчастку гаспадаркі тав. Орджанікідзе ні працаваў—скрозь і ўсюды ён быў палітычным кіраўніком, скрозь і ўсюды ён быў перш за ўсё байцом за справу партыі, яе будаўніком.

Комунізм для кожнага пролетарскага рэволюцыянера—маяк, канчатковая мэта шляху. Але перамога немагчыма без партыі адзінай, без партыі жалезнай дысцыпліны, без партыі, для членаў якой справа рабочых і сялян вышэй іх асабістага жыцця. Вось чаму тав. Орджанікідзе ўсе свае сілы аддае ў першую чаргу справе партыі.

Яшчэ ў гады падполля партыя бачыць тав. Орджанікідзе на баявых участках партыйнай работы. Калі меншавікі падточвалі сілы партыі, імкнучыся яе ліквідаваць, а Іуда-Троцкі заклікаў да саюза з гэтымі прыспешнікамі трэцьчэрвеньскага самадзяржаўнага рэжыму, таварыш Орджанікідзе старанна збіраў сілы партыі, аб'ядваў сапраўдных большэвікоў для барацьбы супроць ліквідатараў партыі, за стварэнне партыі, здольнай падрыхтаваць пролетарскае паўстанне. І пасля грамадзянскай вайны, калі Троцкі аднавіў свае атакі на партыю, тав. Орджанікідзе стаяў на перадавых пазіцыях барацьбы за партыю, за соцыялізм. Ён бязлітасна граміць трацкістаў, гэтых подлых дыверсантаў, шпіёнаў, тэрарыстаў, гэтых подлых бандытаў. У самы адказны момант барацьбы партыя абірае яго старшынёй ЦКК РСІ, даверыўшы і даручыўшы яму ахоўваць адзінства партыі, чыстату і боездольнасць радоў сваіх. І гэта даручэнне тав. Орджанікідзе выканаў з гонарам. Подлая зграя трацкістаў была выкрыта і выгнана з партыі. Зроблена была велізарная гістарычная справа, нанесен быў сакрушальны ўдар ісконнаму ворагу сусветнага рабочага руху.

Ніколі не забудуць светлы вобраз свайго Серго сапраўдныя большэвікі-партыйцы!

Перамога, вучыць нас вялікі Сталін, не прыходзіць сама сабой, яе арганізуюць, яе ўтасквають. Барацьба за генеральную лінію, поспех гэтай барацьбы рашаецца на фронце цяжкай прамысловасці. Партыя ставіць тав. Орджанікідзе на пост старшыні ВСНГ, а потым наркома цяжкай прамысловасці. І тут пролетарскі палкаводзец сваёй работай, сваім уменнем аб'ядноўваць масы, падтрымаць і своечасова падхапіць рэволюцыйны пачын рабочых паказвае сябе як рэволюцыянер, даказваючы і паказваючы сваёй практыкай, што няма такіх крэпасцей, якіх не маглі-б узяць большэвікі, няма такой тэхнікі, якой яны не маглі-б аўладаць, няма такой машыны, якую пролетарскія рэволюцыянеры не маглі-б пабудаваць уласнымі рукамі. Таварыш Орджанікідзе выявіў сябе і тут як арганізатар бліскучых перамог соцыялістычнай індустрыі. Ён падхапіў пачын Стаханава, убачыўшы ў ім зачаткі новага руху. Ён выхаваў выдатнае пакаленне непартыйных большэвікоў, верных сталінцаў-стаханаўцаў.

Ніколі не забудуць свайго слаўнага сталінскага наркома стаханаўцы.

У маленькім пачыне жонак камандзіраў прамысловасці, праявіўшых клопаты аб сталовых рабочых, аб іх асвеце, аб культуры, тав. Орджанікідзе ўбачыў пачатак велізарнай справы, пачатак актыўнага ўдзелу хатніх гаспадынь у соцыялістычным будаўніцтве. Выконваючы даручэнне мудрага Сталіна, ён падхапіў гэты пачын і ўзняў рух жонак камандзіраў прамысловасці і стаханаўцаў на небывалую вышыню.

Свайго настаўніка, дарагога Серго ніколі не забудуць жонкі камандзіраў і стаханаўцаў прамысловасці!

Працоўным Беларусі тав. Орджанікідзе дарагі не толькі як адзін з кіраўнікоў партыі і стары большэвік, але і як барацьбіт за вызваленне Беларусі ад белапольскай інтэрвенцыі. Не шкадуючы свайго жыцця, тав. Орджанікідзе пайшоў сам у разведку пад Барысавам, прыкладам сваім паказваючы, што для пролетарскага рэволюцыянера барацьба за свабоду працоўных, незалежна ад таго да яго або другога народу яны належаць, з'яўляецца святым абавязкам.

Памёр бясстрашны барацьбіт за справу комунізма. Цяжкая і незамянімая страта. Схілім баявыя сцягі над другам і большэвіком.

Будзем следваць ва ўсім яркаму, як магутны факел, жыццю бясстрашнага байца за справу комунізма!

Менскі гарадскі камітэт Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі з глыбокім жалем паведамляе аб заўчаснай смерці члена Палітбюро ЦК ВКП(б), бліжэйшага саратніка таварыша Сталіна, старога большэвіка ленінска-сталінскай гвардыі, адданейшага барацьбіта за большэвіцкае адзінства нашай партыі, актыўнейшага барацьбіта за вызваленне беларускага народу ад белапольскіх акупантаў, любімца партыі і совецкага народу, жалезнага камандарма цяжкай прамысловасці —

таварыша **ГРЫГОРЫЯ КАНСТАНЦІНАВІЧА ОРДЖАНІКІДЗЕ.**

Большэвікі і працоўныя горада Менска, схіляючы свае баявыя сцягі перад памяццю лепшага друга беларускага народу, яшчэ цясней згуртуюць свае рады вакол ЦК ВКП(б) і [illegible] роднага таварыша Сталіна — для барацьбы за вялікую справу, за [illegible] апошніх мінут свайго жыцця змагаўся таварыш Серго.

МЕНСКІ ГАРАДСКІ КАМІТЭТ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (БОЛЬШЭВІКОЎ) БЕЛАРУСІ.

ПАВЕДАМЛЕННЕ

Для арганізацыі пахавання члена Палітбюро ЦК ВКП(б), Народнага Камісара Цяжкай Прамысловасці таварыша ОРДЖАНІКІДЗЕ Г. К. створана камісія ў складзе тт. Акулава І. А. (старшыня), Анціпава Н. К., Хрушчова Н. С., Булганіна Н. А., Гурэвіча А. І., Стацкага А. І., Гамарніка Я. Б.

ГРЫГОРЫЙ КАНСТАНЦІНАВІЧ ОРДЖАНІКІДЗЕ

ЛАЎРЭНЦІЙ БЕРЫЯ

НЕПАХІСНЫ БАРАЦЬБІТ ЗА СПРАВУ ПАРТЫІ ЛЕНІНА—СТАЛІНА*)

Таварышу Орджанікідзе споўнілася пяцьдзесят год! Трыццаць тры гады з гэтага жыццёвага шляху ён аддаў гераічнай рэвалюцыйнай барацьбе рабочага класа за справу партыі Леніна—Сталіна, за перамогу пралетарскай рэвалюцыі і сацыялізма ў СССР.

З першых-жа дзён свайго ўдзелу ў рабочым руху тав. Серго, малады, палкі рэвалюцыянер, моцна стаў на старану Леніна—Сталіна, на старану большэвікоў.

У эпоху царскага самадзяржаўя тав. Серго быў адным з будаўнікоў большэвіцкай партыі. Прайшоўшы суровую школу большэвіцкага падполля, ён заняў месца сярод лепшых барацьбітоў у старой гвардыі большэвікоў.

У эпоху грамадзянскай вайны, пад непасрэдным кіраўніцтвам Леніна і Сталіна, тав. Серго з'яўляецца арганізатарам перамог пралетарскай рэвалюцыі над полчышчамі рускай белагвардзейскай контррэвалюцыі і міжнароднага імперыялізма.

З работай тав. Серго звязаны разгром буржуазна-нацыяналістычных урадаў і перамога пралетарскай рэвалюцыі ў Закаўказзі.

На працягу рады год тав. Серго кіраваў будаўніцтвам савецкіх рэспублік Закаўказзя. Пад яго кіраўніцтвам большэвікі Закаўказзя ўмацавалі савецкую ўладу на рубяжы Усходу, арганізавалі Закаўказскую федэрацыю, заклалі моцны пачатак сацыялістычнай рэканструкцыі народнай гаспадаркі, дабіліся моцнага нацыянальнага міру і брацкага супрацоўніцтва народаў Закаўказзя.

Тав. Серго з'яўляецца адным з кіраўнікоў ленінска-сталінскай партыі і савецкай дзяржавы, кіраўніком сацыялістычнай цяжкай індустрыі Саюза ССР, бліжэйшым саратнікам і другам вялікага генія чалавецтва, правадыра народаў таварыша Сталіна.

Імя тав. Серго з любоўю і прызнаннем вымаўляюць большэвікі і працоўныя нашай сацыялістычнай радзімы.

***

Яшчэ на школьнай лаўцы тав. Серго праяўляў вялікую цікавасць да грамадска-палітычных пытанняў.

У 1903 годзе тав. Серго ўступіў у члены РСДРП у г. Тіфлісе.

У канцы 1904 і ў пачатку 1905 гг., калі пад непасрэдным кіраўніцтвам таварыша Сталіна афарміласа тіфліская большэвіцкая арганізацыя, тав. Серго далучыўся да большэвіцкай фракцыі РСДРП.

У Закаўказзі з пачатку 1905 года разгортваецца першая руская рэвалюцыя. Рэвалюцыйная барацьба рабочых і сялян Грузіі і ўсяго Закаўказзя супроць самадзяржаўя прымае шырокі размах. На чале рэвалюцыйнага руху стаіць Закаўказская большэвіцкая арганізацыя і яе стваральнік і кіраўнік, вялікі правадыр большэвіцкай партыі таварыш Сталін.

Малады Серго, прайшоўшы ў Тіфлісе сталінскую школу большэвікоў, правёў у перыяд рэвалюцыі 1905 года ў Гудаутах і Сухуме работу, арганізуючы рэвалюцыйную прапаганду сярод сялян і кіруючы іх рэвалюцыйнымі выступленнямі супроць самадзяржаўя.

Пасля выдання царскага маніфеста 17 кастрычніка 1905 года тав. Серго арганізаваў у Гудаутах узброенае выступленне.

У Баку ў 1907 годзе пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна тав. Серго прымаў актыўны ўдзел у рабоце Бакінскай большэвіцкай арганізацыі, уваходзіў у склад Бакінскага камітэта. У тым-жа годзе, у час першамайскай дэманстрацыі на гары Сцяпана Разіна, тав. Серго быў паўторна арыштаван і прасядзеў у Бакінскай турмэ пад прозвішчам Кучхішвілі.

У гады новага рэвалюцыйнага ўздыму (1910—1912 гг.) асноўным, рашаючым пытаннем рабочага руху было ўмацаванне партыі, умацаванне яе рэвалюцыйнай работы ў масах. Меншавікі і трацкісты канчаткова скаціліся на шлях ліквідатарства, здрад і прадажніцтва. У гэтых умовах асабліва неабходна было скліканне партыйнай канферэнцыі, якая павінна была намеціць тактыку падрыхтоўкі новай рэвалюцыі і ачысціць партыю ад ліквідатараў і трацкістаў.

Ленін арганізаваў тады барацьбу за скліканне Усерасійскай агульнапартыйнай канферэнцыі.

Па даручэнню Леніна ў жніўні 1911 года тав. Серго выехаў у Расію ў якасці ўпаўнаважанага заграмічнай арганізацыйнай камісіі па скліканню агульнапартыйнай Пражскай канферэнцыі.

У гэты-ж перыяд таварыш Сталін па заданнях Леніна праводзіў у Расіі і ў Закаўказзі вялікую работу па скліканню Пражскай канферэнцыі. У 1911 годзе таварыш Сталін спецыяльна прыязджаў у Баку і Тіфліс для арганізацыі барацьбы за скліканне Пражскай канферэнцыі большэвікоў.

Пад кіраўніцтвам і з дапамогай таварыша Сталіна ў пачатку восені тав. Серго ўдалося склікаць Оргкамісію па падрыхтоўцы Усерасійскай партыйнай канферэнцыі. Першае пасяджэнне гэтай камісіі было ў Баку, куды прыбылі прадстаўнікі Урала, Кіева і Екацерынаслава. Маскоўскія і піцерскія дэлегаты былі арыштаваны па дарозе ў Баку. Пасля першага свайго пасяджэння, у мэтах канспірацыі, у сувязі з праваламі ў Баку, камісія пераехала ў Тіфліс і тут закончыла сваю работу.

На Пражскай канферэнцыі тав. Серго выступаў са справаздачай Расійскай арганізацыйнай камісіі па скліканню Пражскай канферэнцыі і быў абран у склад членаў ЦК РСДРП(б).

Пасля канферэнцыі, па даручэнню Леніна, тав. Серго неадкладна звярнуўся ў Расію і паехаў у Волагду да знаходзіўшагася тады ў Сольвычэгодску ў ссылцы таварыша Сталіна. Ленін даручыў тады таварышу Сталіну стварыць рускае бюро ЦК РСДРП(б).

Таварыш Сталін уцёк з ссылкі.

Пасля ўцёку таварыш Сталін разам з тав. Серго прыехаў у Закаўказзе (Баку і Тіфліс), дзе арганізаваў барацьбу за рэалізацыю рашэнняў Пражскай канферэнцыі і кіраваў барацьбой закаўказскіх большэвікоў супроць меншавікоў-ліквідатараў.

У сакавіку 1912 года, па даручэнню Леніна, таварыш Сталін разам з тав. Серго паехалі для партыйнай работы ў Пецербург. Тут тав. Серго неўзабаве быў арыштаван пад прозвішчам Гусейнава. Пецербургскай ахранцы ўдалося высніць асобу тав. Орджанікідзе, і ён быў аддан суду за ўцяканне з ссылкі.

Пасля шасцімесячнага зняволення ў папярэдняй турме тав. Серго быў прысуджан да трох год катаргі, якую адбыў у Шлісельбургскай крэпасці.

Увосень 1915 года тав. Серго быў высылан у Сібір у Александраўскую перасыльную турму, і, прасядзеўшы ў ёй да вясны 1916 года, быў адпраўлен у ссылку ў Якуцк.

***

Лютаўская буржуазна-дэмакратычная рэвалюцыя 1917 года застала тав. Серго ў ссылцы ў далёкай Якуціі, у сяле Пакроўскім.

З адкрыццём навігацыі тав. Серго першым-жа параходам разам са знаходзіўшыміся тады ў ссылцы ў Якуціі тт. Андрэевым, Петроўскім, Яраслаўскім і другімі выехаў з Якуціі і ў чэрвені 1917 года прыбыў у рэвалюцыйны Петраград.

Тав. Серго быў выбран членам Выканаўчага Камітэта Петраградскага Савета Рабочых Дэпутатаў і ўвайшоў у склад Выканаўчай Камісіі Петраградскага Камітэта РСДРП(б) і быў уведзен у члены Петраградскага Камітэта РСДРП (большэвікоў).

Таварыш Сталін аставаўся ў Петраградзе і кіраваў усёй работай большэвіцкай партыі. Па даручэнню таварыша Сталіна тав. Серго ездзіў да Леніна ў Сестрарэцк, а затым у Фінляндыю, інфармаваў яго аб становішчы спраў у Петраградзе, атрымаў ад яго дырэктывы для перадачы іх таварышу Сталіну.

26 ліпеня — 3 жніўня 1917 года ў Петраградзе адбыўся гістарычны VI з'езд большэвіцкай партыі. Ленін на з'ездзе не быў. Работамі VI з'езда кіраваў вялікі правадыр нашай партыі таварыш Сталін.

На гэтым з'ездзе тав. Серго быў дакладчыкам па пытанню аб яўцы Леніна на суд контррэвалюцыйнага буржуазнага часовага ўрада. Ён цвёрда адстайваў пазіцыю таварыша Сталіна.

Як вядома, VI з'езд прыняў прапанову таварыша Сталіна аб тым, каб Ленін не з'яўляўся на суд.

У верасні 1917 года па заданню Леніна і Сталіна Серго прыехаў у Грузію, дзе прабыў да 17 кастрычніка 1917 года.

24 кастрычніка тав. Серго вярнуўся ў Петраград і прыняў актыўны ўдзел у Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

***

З вясны 1918 года пачалася інтэрвенцыя Антанты супроць Савецкай Расіі. У краіне разгарнулася грамадзянская вайна.

Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна ў жніўні 1918 года Чырвоная Армія, пад камандаваннем тав. Варашылава, слаўнага баявога саратніка таварыша Сталіна, разграміла белагвардзейскія войскі Краснова і Мамантава і адкінула іх далёка к Дону.

У гэты перыяд найбольш жорсткай барацьбы з буржуазнай контррэвалюцыяй тав. Серго з'яўляўся настойным, бясстрашным арганізатарам і кіраўніком баявых сіл пралетарскай рэвалюцыі на Паўночным Каўказе.

Тав. Серго на Паўночным Каўказе правёў велізарную работу: умацоўваў абарону рэвалюцыі, ліквідаваў прарывы і арганізаваў перамогі Чырвонай Арміі над бандамі белых армій Сэрабракова, Бічэрахава, Шкуро, Пакроўскага. Адбіваючы наступленне сіл контррэвалюцыі, ён ствараў і ўмацоўваў органы савецкай улады ў выключна цяжкай і складанай абстаноўцы многанацыянальнага Паўночнага Каўказа.

Разам з тав. Серго барацьбой Чырвонай Арміі супроць белых банд тут кіравалі тт. С. Кіраў, Гікало, Левандоўскі і інш.

Пасля адыходу асноўных часцей XI Арміі на Астрахань тав. Серго разам з групай кіруючых партыйных і савецкіх работнікаў ушоў у горы Інгушэціі і Чачні, дзе горская бедната пад кіраўніцтвам большэвікоў зноў збірала баявыя сілы для барацьбы супроць белагвардзейскай контррэвалюцыі.

Вясной 1919 года тав. Серго праз снежны Каўказскі хрыбет нелегальна прабраўся праз меншавіцкую Грузію ў Баку, затым на рыбацкай туркменскай лодцы адправіўся ў Астрахань і адтуль паехаў у Маскву.

З Масквы тав. Орджанікідзе быў адпраўлен на Заходні фронт да таварыша Сталіна і назначан членам Рэўваенсовета XVI Арміі.

Пасля прарыву Паўднёвага фронта Мамантавым тав. Серго на чале латышскай дывізіі быў перакінут на Паўднёвы фронт і назначан членам Рэўваенсовета XIV Арміі.

Велізарную ролю на Паўднёвым фронце адыгралі прапанаваныя таварышам Сталіным змяненні ў ваеннай тактыцы — прымяненне ўдарных груп.

У гэты перыяд тав. Серго быў пастаўлен таварышам Сталіным на чале ўдарнай групы з XIII і XIV чырвоных армій.

Разам з тт. Кіравым і Тухачэўскім тав. Серго кіраваў далейшым разгромам астаткаў армій Дзенікіна на Паўночным Каўказе.

На Паўночным Каўказе тав. Серго цвёрда ажыццяўляў ленінска-сталінскую нацыянальную палітыку.

Пад непасрэдным кіраўніцтвам таварыша Сталіна тав. Серго будаваў на Паўночным Каўказе нацыянальныя аўтаномныя савецкія рэспублікі.

У красавіку 1920 года пад кіраўніцтвам большэвікоў бакінскі пралетарыят узняў паўстанне супроць улады мусаватыстаў і англа-французскіх інтэрвентаў.

Па прамому ўказанню Леніна і Сталіна на дапамогу рабочым і сялянам Азербайджана прыйшла гераічная XI Чырвоная Армія на чале з тт. Орджанікідзе і С. М. Кіравым, якой камандаваў тады тав. Левандоўскі.

Тав. Серго і пасля перамогі Савецкай улады ў Азербайджане, у 1920 годзе знаходзячыся ў Баку, працягваў кіраваць разгромам астаткаў белагвардзейшчыны на Паўночным Каўказе, арганізаваў ліквідацыю дэсанта генерала Улагая на Кубані і асобных белагвардзейскіх банд на Паўночным Каўказе.

29 лістапада 1920 года Савецкая ўлада ўстанавілася ў Арменіі.

Пасля перамогі Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі грузінскія меншавікі, у саюзе з іншаземнымі імперыялістамі, адарвалі Грузію ад рэвалюцыйнай Расіі і ператварылі яе ў плацдарм іншаземнай інтэрвенцыі і буржуазна-белагвардзейскай контррэвалюцыі.

Працоўныя Грузіі разгортвалі барацьбу супроць панавання меншавікоў і інтэрвентаў.

Па ўказанням Леніна і Сталіна, пад непасрэдным кіраўніцтвам тт. Орджанікідзе і Кірава рабочыя і сяляне Грузіі ў лютым 1921 года ўзнялі паўстанне супроць меншавікоў і інтэрвентаў і пры дапамозе гераічнай Чырвонай Арміі 25 лютага 1921 года ўстанавілі Савецкую ўладу.

***

З 1921 па 1926 год тав. Серго з'яўляўся партыйным кіраўніком Закаўказзя (сакратаром Каўказскага бюро ЦК РКП(б), а затым—Закаўказскага крайкома ВКП(б).

Пад непасрэдным кіраўніцтвам тав. Серго большэвікі Закаўказзя, няўхільна выконваючы ўказанні Леніна і Сталіна, у бязлітаснай барацьбе з асколкамі антысавецкіх партый — меншавікоў, дашнакаў, мусаватыстаў, у непрымірымай барацьбе з нацыяналізмам і з нацыянал-ухілізмам умацавалі дыктатуру пралетарыята ў рэспубліках Закаўказзя—Грузіі, Арменіі і Азербайджане, арганізавалі Закаўказскую федэрацыю, забяспечыўшую нацыянальны мір і дружбу народаў Закаўказзя.

Рашаючай умовай умацавання пралетарскай дыктатуры, росквіту нацыянальных рэспублік Грузіі, Азербайджана і Арменіі, разгортванне сацыялістычна-гаспадарчага і культурнага будаўніцтва з'явілася правільнае праведзенне большэвікамі Закаўказзя, на чале з тав. Орджанікідзе, ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі.

Закаўказская федэрацыя адыграла вялікую ролю ў барацьбе рэспублік Закаўказзя за перамогі сацыялістычнага будаўніцтва і поўнасцю выраішыла ўсе пастаўленыя перад ёю задачы.

Вялікая роля ва ўсіх гэтых поспехах працоўных рэспублік Закаўказзя належыць бліжэйшаму саратніку вялікага Сталіна—тав. Орджанікідзе.

На X з'ездзе тав. Орджанікідзе быў абран членам ЦК РКП(б).

У 1926 годзе на кастрычніцкім Пленуме ЦК і ЦКК ВКП(б) тав. Орджанікідзе быў абран старшынёй ЦКК ВКП(б) і назначан наркомам РСІ СССР.

У лістападзе 1930 года тав. Орджанікідзе быў назначан старшынёй ВСНГ, а затым, пасля рэарганізацыі ВСНГ, народным камісарам цяжкай прамысловасці.

З 1930 года тав. Серго нязменна састаіць членам Палітбюро ЦК ВКП(б).

Велізарны заслугі тав. Орджанікідзе як камандарма цяжкай прамысловасці.

Цяжкая індустрыя пад кіраўніцтвам тав. Серго пераможна вядзе наперад усю сацыялістычную эканоміку СССР.

Тав. Серго, няўхільна, паслядоўна ажыццяўляючы ў кіраўніцтве цяжкай прамысловасцю СССР указанні вялікага Сталіна, арганізуе і згуртоўвае лепшыя гаспадарчыя кадры вакол сталінскага ЦК нашай партыі.

Тав. Серго — чалавек дзеяння, які ўмее арганізаваць перамогу над усімі цяжкасцямі разгорнутага сацыялістычнага наступлення, выдатны майстар сталінскай школы большэвіцкага кіраўніцтва.

Тав. Серго — бліжэйшы, верны і адданы саратнік нашага вялікага правадыра таварыша Сталіна.

Ён з'яўляецца адным з любімых кіраўнікоў ленінска-сталінскай партыі.

Увесь свой большэвіцкі розум, непахісную волю, энергію і энтузіязм тав. Серго штодзенна, пад кіраўніцтвам ЦК ВКП(б) і вялікага Сталіна, аддае барацьбе за перамогу комунізма ў СССР, за перамогу сацыялістычнай рэвалюцыі ва ўсім свеце.

*) З артыкула Л. Берыя, надрукаванага ў «Праўдзе» 28 кастрычніка 1936 г.

УРАЧЭБНАЕ ЗАКЛЮЧЭННЕ АБ СМЕРЦІ ТАВАРЫША ГРЫГОРЫЯ КАНСТАНЦІНАВІЧА ОРДЖАНІКІДЗЕ

Тав. Орджанікідзе Г. К. быў хворы артэрыясклерозам з цяжкімі склератычнымі зменамі сардэчнай мышцы і сасудаў сэрца, а таксама хранічным паражэннем правай почкі, адзінай пасля ўдалення ў 1929 годзе туберкулёзнай левай почкі.

На працягу апошніх двух год у тав. Орджанікідзе наглядаліся ад часу да часу прыступы стэнакардыі (грудной жабы) і сардэчнай астмы. Апошні такі прыпадак, які праходзіў вельмі цяжка, адбыўся ў пачатку лістапада 1936 года.

Зранку 18 лютага ніякіх скарг тав. Орджанікідзе не заяўляў, а ў 17 гадзін 30 мінут, раптам, у часе дзённага адпачынку адчуў сябе дрэнна, і праз некалькі мінут наступіла смерць ад паралiча сэрца.

Народны камісар аховы здароўя СССР Г. КАМІНСКІ.
Начальнік лекава-санітарнага кіраўніцтва Крэмля І. ХАДАРОЎСКІ.
Кансультант лекава-санітарнага кіраўніцтва Крэмля доктар медыцынскіх навук Л. ЛЕВІН.
Дзяжурны ўрач крэмлёўскай амбулаторыі С. МЕЦ.

ВЯЛІКІ БАРАЦЬБІТ ЗА СПРАВУ ЛЕНІНА-СТАЛІНА

Рэдакцыя газеты «Звязда» глыбока смуткуе з прычыны заўчаснай смерці члена Палітбюро ЦК ВКП(б) і Наркома Цяжкай Прамысловасці СССР, бліжэйшага саратніка і друга таварыша Сталіна, горача любімага ўсёй партыяй, усім народам вялікага Савецкага Саюза

Грыгорыя Канстанцінавіча Орджанікідзе.

У асобе тав. Серго партыя страціла аднаго з лепшых трыбунаў пралетарскай рэвалюцыі, самаадданейшага барацьбіта за канчатковае таржаство комунізма. Усё жыццё і кіпучая большэвіцкая дзейнасць таварыша Орджанікідзе, яго непрымірымая барацьба з класавым ворагам, контррэвалюцыйнымі трацкістамі — агентамі гестапо і іх саюзнікамі з лагера правых адшчапенцаў — з'яўляюцца яркім узорам для кожнага партыйнага і непартыйнага большэвіка.

Яшчэ цясней згуртуем свае рады вакол партыі Леніна—Сталіна, вакол вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна! **Рэдакцыя «ЗВЯЗДЫ».**

ПАМЯЦЬ АБ ІМ БУДЗЕ ВЕЧНА ЖЫЦЬ У НАШЫХ СЭРЦАХ

Ля станкоў у другім пашывачным цэху сабраўся ўвесь рабочы калектыў менскай чырвонасцяжнай фабрыкі «Кастрычнік». На імправізаванай трыбуне партрэт дачасна загінуўшага вернага саратніка вялікага Сталіна — таварыша Серго Орджанікідзе. Схіліліся чырвоныя сцягі, абвітыя чорным крэпам.

Сакратар парткома тав. Канопік адкрывае агульнафабрычны жалобны мітынг.

Адзін за адным узнімаюцца на трыбуну рабочыя і работніцы.

Тав. Гапаненка — стаханавец першага цэха—з выключнай цеплынёй гаворыць аб партыі Леніна—Сталіна, за справу якой аддаў усё сваё жыццё верны яе сын, дарагі і незабыўны Серго Орджанікідзе. Тав. Гапаненка заклікае шчыльней згуртавацца вакол партыі, вакол любімага правадыра і настаўніка народаў таварыша Сталіна.

— Нам, моладзі, — гаворыць стаханавец другога цэха тав. Каган, — асабліва цяжка страта лепшага большэвіка. Ён аддаў усё сваё кіпучае жыццё за наша квітнеючае юнацтва, за ўрачыстасць сацыялізма. Ён вучыў нас па-сталінску ненавідзець ворагаў, па-сталінску цаніць заваёвы сацыялізма. Мы абяцаем нашаму любімаму Сталіну, нашай партыі запоўніць цяжкую страту ўзорнай работай і, узброяваючыся рэвалюцыйнай тэорыяй, змагацца за новыя перамогі сацыялізма, за комунізм.

Ордэнаноска т. Кісель з хваляваннем расказвае як бадзёры і жыццерадасны тав. Орджанікідзе цёпла, па-бацькаўску гутарыў з дэлегацыяй, якая ўручала пісьмо беларускага народу вялікаму Сталіну. Тав. Орджанікідзе — пудоўны друг беларускага народу! Ён па заданню таварыша Сталіна прымаў непасрэдны ўдзел у вызваленні Беларусі ад белапольскіх акупантаў, а потым актыўна дапамагаў у будаўніцтве і росквіце ордэнаноснай Савецкай Беларусі. Памяць аб ім будзе вечна жыць у нашых сэрцах. Мы, — гаворыць тав. Кісель, — павінны змагацца за справу партыі Леніна—Сталіна так, як змагаўся мужны яе сын тав. Орджанікідзе.

У рэзалюцыі, прынятай на мітынгу, рабочыя і работніцы фабрыкі «Кастрычнік» у адказ на цяжкую страту абавязаліся працаваць так, каб не толькі выканаць, але і перавыканаць вытворчы план і даць краіне высокаякасную прадукцыю.

— Будзем пільны, непрымірымы да ворагаў народу, да трацкісцка-зіноўеўскіх падонкаў і правых рэстаўратараў капіталізма! Шчыльней згуртуем свае рады вакол вялікай партыі Леніна—Сталіна, вакол нашага любімага Сталіна!

А. Л.

ВЫКАНАЕМ БАЯВЫЯ ЗАДАННІ ЛЮБІМАГА НАРКОМА

Не стала нашага Серго, лепшага саратніка любімага Сталіна. Не хочацца верыць, што мы ўжо больш не ўбачым гэтага палкага рэвалюцыянера, выдатнага кіраўніка самага перадавога ў нашай краіне ўчастка — цяжкай прамысловасці.

Я, як дырэктар прадпрыемства, якое ўваходзіць у сістэму Наркамцяжпрома, некалькі разоў быў і бачыў тав. Орджанікідзе. Найбольш мне запомнілася сустрэча з ім у снежні месяцы 1935 года. Тады я быў выклікан тав. Орджанікідзе ў сувязі з тым, што праграма нашага завода па машынабудаўніцтву павялічвалася на 50 проц., што нам прадстаяла ў 1936 годзе асвоіць пяць новых складаных машын.

Тав. Орджанікідзе ўважліва выслухаў мой даклад і даў указанні, як патрэбна арганізоўваць работу завода. Ён узяў пад асабісты кантроль забеспячэнне завода металам. Дзякуючы гэтаму наш завод план 1936 года выканаў датэрмінова, к 1 снежня, даўшы краіне дадаткова на многія тысячы рублёў сельскагаспадарчых машын.

Мы таксама атрымалі дырэктывы тав. Орджанікідзе на 1937 год, у якіх указваецца аб паляпшэнні якасці выпускаемых намі машын і зніжэнні іх сабекошту, асваенні раду новых машын. Мы абавязаліся план 1937 года выканаць да дваццатай гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі.

Сёння, у дзень вялікай страты — смерці Серго Орджанікідзе — стаханаўцы і ўвесь калектыў нашага завода клянуцца па-сталінску выканаць усе ўказанні любімага наркома, працаваць яшчэ лепш, выдатнай работай увекавечыць памяць свайго любімага наркома.

Дырэктар завода Гомсельмаш ГЕНКІН.

АРГАНІЗАТАР ВЫЗВАЛЕННЯ БЕЛАРУСІ

Як недарэчна гучаць словы:

— Памёр Серго Орджанікідзе.

Не хочацца верыць гэтаму страшнаму і нечаканаму паведамленню. З неспрэчным болем у сэрцы сустракаюць працоўныя Барысаўшчыны смерць тав. Орджанікідзе, якому яны шмат абавязаны сваім вызваленнем ад белапольскай інтэрвенцыі.

Белапалякі пры падтрымцы Антанты і ўсіх інтэрвентаў адцяснялі чырвоныя часці. Яны занялі г. Барысаў, перайшлі раку Бярэзіну, мяркуючы працягваць наступленне далей да Смаленска, марачы аб «вялікай Польшчы ад мора да мора». У гэты цяжкі момант на Заходні фронт комуністычная партыя пасылае лепшага арганізатара перамог Чырвонай Арміі Серго Орджанікідзе ў якасці члена Рэўваенсовета.

З прыездам тав. Орджанікідзе на Заходні фронт справы рэзка змяніліся ў карысць Чырвонай Арміі. Тав. Орджанікідзе прывёў у баявую гатоўнасць часці Чырвонай Арміі, натхніў іх уласным прыкладам, ідэямі партыі.

Тав. Орджанікідзе з прыездам на фронт з мэтай асабіста пераканацца ў становішчы фронта з невялікай групай чырвонаармейцаў пайшоў у разведку ў г. Барысаў, які быў заняты белапалякамі. Ён пранік на пазіцыі ворага і высветліў становішча.

Вярнуўшыся з разведкі, тав. Орджанікідзе дае цэлы рад распараджэнняў, ажыццяўленне якіх у значнай ступені палепшыла становішча пазіцыі чырвоных у раёне г. Барысава.

У другі раз Серго прадпрымае з такойжа невялікай групай байцоў Чырвонай Арміі разведку ў тыл белапалякаў у напрамку вёсак Ухалоды і Глівіна. У час гэтай разведкі невялічкі атрад Чырвонай Арміі разбівае нагалаву буйнае вайсковае злучэнне белапалякаў, навокзячы паніку ў тылу ў ворага, дэмаралізуючы яго. У гэтай бойцы тав. Орджанікідзе з сваім атрадам захапіў важны стратэгічны пункт — чыгуначны мост праз раку Бярэзіну.

Дзякуючы арганізуючай энергіі тав. Орджанікідзе чырвоныя правралі фронт белапалякаў і стрымгалоў пагналі іх да Варшавы.

Тав. Орджанікідзе быў адным з арганізатараў вызвалення Беларусі ад белапалякаў і арганізацыі беларускай сацыялістычнай рэспублікі. Працоўныя Барысаўшчыны навекі захаваюць светлую памяць аб бясстрашным барацьбіце большэвіцкай партыі. Але цяжкая страта не ўнясе замяшання і смутку ў іх рады. Мы яшчэ цясней згуртуемся вакол комуністычнай партыі, вакол вялікага Сталіна, яшчэ лепш будзем працаваць. Лепшым помнікам таварышу Серго будзе ў баях пабудаваны сацыялізм.

Старшыня Барысаўскага РВК І. БАРАНЧЫК.

САМААДДАНЫ БАРАЦЬБІТ ЗА СПРАВУ КОМУНІЗМА

Серго памёр. Вымаўляючы адчуваеш, што азначала гэта імя для партыі, для народу. — Гэта імя не толькі выдатнага чалавека. Гэта імя для кожнага з нас, большэвікоў, для кожнага сына нашага вялікага народу сімвалізавала тытанічны розум і магутнасць нашай партыі. Яно — сімвал жалезнай волі да барацьбы і непахіснай упэўненасці ў перамозе. Гэта імя — вогненага байца сталінскай эпохі, чыё жыццё і дзейнасць не адступна працякала пад баявымі сцягамі партыі Леніна—Сталіна.

Буйнейшы арганізатар партыі і баец у цяжкім царскім падполлі, палкаводзец у схватцы з белагвардзейцамі на франтах грамадзянскай вайны, найвялікшы арганізатар і будаўнік сацыялізма і яе асновы — цяжкай індустрыі. Непрымірымы да ворагаў партыі большэвік, роўнасны захоўвальнік партыі новага тыпу — партыі Леніна—Сталіна. Імя і жыццё Серго служыла, служыць і будзе служыць узорам, па якому раўняецца кожны з нас у сваёй рабоце, барацьбе за справу нашай партыі, за справу вялікага, роднага Сталіна.

Памёр адзін з бліжэйшых саратнікаў нашага вялікага Сталіна — Серго Орджанікідзе. Каласальна цяжка і горасна гэта страта. Але гэту боль і страту мы запоўнім яшчэ больш самаадданай работай за справу комунізма.

Нашы партыйныя прыгранічныя арганізацыі, кожны з нас яе большэвікоў з удзесяцёранай энергіяй будуць працаваць, яшчэ мацней звяжуцца з рабочымі і калгаснымі масамі, ператвараючы кожную пядзь зямлі нашай сацыялістычнай радзімы на граніцы ў стальную броню.

Гэту страту мы запоўнім усемерна большэвіцкай загартоўкай радоў нашай партыі, той асобнай загартоўкай, над якой з дня ў дзень працаваў вялікі сын партыі і народаў СССР — Серго Орджанікідзе.

Пад сцягамі Сталіна, пад сцягамі нашай партыі мы ідзем да комунізма і не ведаем паражэнняў.

КАМЕНШТЭЙН.
Сакратар Слуцкага АК КП(б)Б, дэлегат Надзвычайнага XII Усебеларускага З'езда Саветаў.

ЧУЛАСЦЬ І ЛЮБОЎ ДА ЛЮДЗЕЙ—ЯГО ВЫДАТНЫЯ РЫСЫ

Не хочацца верыць, што не стала дарагога наркома, узарэйшага большэвіка, бліжэйшага саратніка вялікага Сталіна. Памятаю яго старшынствуючага на Усесаюзнай нарадзе жонак гаспадарнікаў і інжынераў цяжкай прамысловасці, скліканай па яго ініцыятыве, усміхаючагася, вясёлага, радаснага. Гэтай радасцю, гэтай вясёласцю ён заражаў усіх удзельнікаў нарады. Яго ўсмешкі падбадзёрвалі выступаючых, яго трапныя рэплікі выклікалі агульнае захапленне і адабрэнне. Кожны адчуваў, што рух жонак, заклікаы да жыцця любімым наркомам, мае вялікае будучае.

Чуласць, любоў да людзей—гэтыя выдатныя рысы старога большэвіка — былі відаць і тут на нарадзе. Памятаю два эпізоды. Нараду прышлі вітаць піонеры. Яны засыпалі кветкамі любімага наркома. Ён не астаўся ў даўгу — пачаў адказваць тым-жа. На вачах ва ўсіх адбывалася прыгожае відовішча — стары большэвік, саратнік вялікага Сталіна, перакідваўся кветкамі з квітнеючай зменай, яшчэ раз паказваючы гэтым сваю бацькаўскую любоў да яе. Уся зала апладыравала наркому, выказваючы сваё захапленне і любоў да яго.

Другі эпізод — адна дэлегатка рыхтавалася да выступлення на нарадзе, але работа падыходзіла к канцу і старшынствуючы не выклікаў яе. Яна расхвалявалася і заплакала. Даведаўся аб гэтым Орджанікідзе. Ён паклікаў яе і па-бацькаўску супакоіў. Праз некалькі хвілін ёй далі слова. Радаснай і задаволенай яна стаяла на трыбуне і расказвала аб тых выдатных справах, якія яны робяць, аб тым руху, які шырыцца пад непасрэдным кіраўніцтвам і пры штодзённай увазе любімага наркома.

Цяжка прымірыцца з думкай, што няма гэтага мудрага кіраўніка, выдатнага наркома. Яму абавязаны мы, тысячы і дзесяткі тысяч жонак гаспадарнікаў, інжынераў, стаханаўцаў, далучыўшыхся да ўдзелу ў сацыялістычным будаўніцтве. Смерць наркома абавязвае нас яшчэ лепш працаваць, яшчэ больш шырыць рух, пачаты пакойным, якому ён аддаваў велізарнае значэнне.

УРЭЦКАЯ Р. М.
Жонка інжынера завода імя Кірава—удзельніца Усесаюзнай нарады жонак гаспадарнікаў цяжкай прамысловасці.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

Уп. Галоўлітбела № К—570. Друкарня газеты «Звязда». Менск. Савецкая, 63.